

Srovnání vlivů výchovy působících na předškolní děti a dospívající mládež k získání základů křesťanské víry a utváření jejich křesťanského života

Formální stránka:

Práce obsahuje 60 stran textu, což je o 10 méně, než stanovuje metodická příručka pro závěrečné práce na TF JU. Je tedy pravděpodobné, že tento nárok nespĺňuje. Prosim diplomantku, aby se k této skutečnosti vyjádřila při obhajobě.

Autorka cituje celkem 48 odborných zdrojů (tištěných monografií, internetových zdrojů nebo právních dokumentů). K jejich kvalitě mám ovšem následující připomínky: 1) používá často populárně vědecké literatury (např. autoři Dokládala, Maturkanič, Horák, Campbell, atd.) 2) Pokud užívá odbornou literaturu, potom velmi zastaralou (např. Kuric, J. a kol., Markus, Král, V. a kol., atd.). 3) Zvláště působí také použití odborné literatury z doby 1. republiky, z níž autorka cituje poměrně obecná a známá fakta (např. Komenského spisy v úpravě z r. 1910, 1948 a 1952, Lehocký z roku 1789 !/, Platón – r. 1921 a 1926... atd.). 4) Pravděpodobně uvádí špatně jméno pedagoga O. Kádnera jako O. Kádlera (na všech citovaných místech). 6) V textu užívá pro zásadní definice (např. pojmu „výchovy“ citace z internetové encyklopedie Wikipedie). Prosim autorku, aby se k těmto skutečnostem vyjádřila při obhajobě.

Seznam literatury je zpracován přehledně a odpovídá mezinárodním citačním normám. V textu autorka cituje korektně, pouze na některých místech neoznačuje přímé citace kurzívou, na jiných ano.

Grafické zpracování odpovídá požadavkům na diplomové práce.

Stylistická stránka:

Po gramatické stránce je text zpracován pečlivě, prakticky se zde žádné gramatické chyby nevyskytují. Totéž platí o chybách tiskových.

Menších neobratností se autorka dopustila pouze v odborném stylu vyjadřování (zřejmě v závislosti na citované populárně vědecké literatuře). Např. s. 9: „Dítě získává takzvanou základní důvěru o světě...“, nespisovné slovo – s. 10: „...dovednosti, které dítě okouká...“.

Obsahová stránka:

Práce vykazuje řadu problematičtějších míst, které však mohou být vyjasněny v průběhu obhajoby. Za nejproblematičtější z hlediska obsahu považuji zejména dvě definice výchovy, z nichž jedna se odvolává na internetový zdroj Wikipedie a druhá na marxistickou definici, která je patrná zejména z posledních dvou vět. Autorka se v ní odvolává na Malý encyklopedický slovník, datum vydání 1972. Podobných, marxismem zavánějících výroků se dopouští i v dějinném přehledu výchovného působení, kdy jak středověkou výchovu, tak husitské hnutí, systém Komenského a výchovný systém Jednoty bratrské hodnotí z hlediska třídních rozdílů, takže např. Komenský reagoval „na třídní charakter výchovy“..., husitské třídní myšlenky a požadavky dále rozvíjela Jednota bratrská apod.

Obsahově vidím jako problematičtější také nejasnou souvislost mezi dějinami výchovného působení a tématem práce. Autorka se jednak obšírně zabývá vývojově psychologickou charakteristikou celého dětství a mládí, přičemž některá období s tématem práce nesouvisí, stejný prostor věnuje dějinnému pohledu, takže na rozbor současných vlivů, působících na děti a mládež ve společnosti ji nezbyvá příliš místa. Její rozbor je povrchní, bez uvedení

podstatných a odborně zdůvodněných východisek. (Např. sekty sice skutečně zdvojnásobily za posledních deset let počet svých členů, ale ve společnosti je jejich procentuální zastoupení i tak velmi malé.)

Samotné výzkumné šetření je rozsáhlé a i když vůči němu lze vznést některé menší metodologické námitky, přináší i některé zajímavé výsledky. Zejména se ptám na skutečnost, že jeden test znalostí a jeden dotazník byl aplikován na skupiny dětí předškolních a dětí v pubertě. Z vývojově psychologické charakteristiky plyne, že buď jim nemohly předškolní děti rozumět, nebo nebyly dobře směřovány na pubertální věk. Dále se ptám, podle jakých kritérií byl sestaven jak test znalostí, tak dotazník na křesťanskou praxi a výchovné vlivy.

Závěr:

Práce vykazuje větší nedostatky jak po stránce formální (volba odborné literatury), tak po stránce obsahové (výchovné vlivy sledované z hlediska třídních rozdílů). Praktická část však přináší poznatky, které se mohou stát východiskem pro další výzkum.

Navrhovaná známka (s ohledem na to, jak se podaří diplomantce vyvrátit během obhajoby zásadní námitku oponentky vůči rozsahu práce):

dobře

doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.